

VZPOSTAVLJENI TEMELJI ZA UČINKOVITO PRIPRAVO OBČINSKE CELOSTNE PROMETNE STRATEGIJE

Proces priprave Občinske celostne prometne strategije za Mestno občino Novo mesto se počasi preveša v sklepno in obenem ključno fazo izdelave. V naslednjih tednih bo proces izdelave Strategije slonel na opredelitvi ciljnih vrednosti ter na oblikovanju ukrepov, ki bodo predstavljali rdečo nit Strategije.

Kronologija procesa izdelave Občinske celostne prometne strategije za mestno občino Novo mesto do danes:

IZVEDENA OBŠIRNA ANALIZA OBSTOJEČEGA STANJA PROMETA

V preteklih mesecih je bila izvedena obširna analiza obstoječega stanja prometa v mestni občini. Za potrebe pregleda stanja na področju prometa, je bila pregledana obstoječa relevantna dokumentacija s področja urejanja prometa in prostora, analizirane prometne obremenitve, demografska gibanja, potovalni vzroki, prometne značilnosti in kakovost bivalnega okolja. Nadalje so se izvedle anketne raziskave v osnovnih šolah, v izbranih podjetjih in med splošno javnostjo, predvsem z namenom, da so se ugotovile obstoječe prometne navade in načini potovanja. Tvorjen in promoviran je bil poseben naslov elektronske pošte, na katerega občani pošiljate svoje predloge in ideje glede bodočih prometnih ureditev.

Na delavnicah med ključnimi lokalnimi deležniki so se opravili intervjuji o obstoječih izzivih. Opravljeno je bilo tudi kordonsko štetje prometa na treh presekih cest, s čimer se je pridobil »modal-split« izhodiščnega stanja. Opravljeni so bili tudi terenski ogledi, s ciljem ocenjevanja pogojev za vodenje cestnega prometa, za upravljanje z mirujočim prometom, za hojo, za uporabo kolesa in za uporabo storitev JPP. Z naštetimi aktivnostmi se je pridobil vpogled v trenutno stanje prometa v mestni občini.

VIZIJA BODOČE OBČINSKE CELOSTNE PROMETNE STRATEGIJE USKLAJENA Z JAVNOSTJO

Vizija bodočih prometnih ureditev je temelj za učinkovito izvajanje OCPS in opredeljuje dolgoročno zasnovano mobilnosti v mestni občini. Predstavlja smerokaz, v kakšni občini želimo živeti v prihodnosti in kako se ta razlikuje od prometnih ureditev v občini danes.

Na delavnici oblikovanja vizije smo s člani ožje in širše delovne skupine razmišljali o dolgoročnem razvoju prometa in mobilnosti na področju občine. Pripravilo se je več predlogov vizij, o katerih se je diskutiralo in glasovalo. Enako velja tudi za izvedene javne razprave z občani, kjer je prav tako potekala razprava o določitvi skupne vizije.

Predlogi vizije, ki so bili skupaj z širšo javnostjo preučeni in predani v glasovanje so bili sledeči:

Predlog vizije iz trenutno še aktualne CPS NM iz leta 2017: »*Novo mesto je zgled prometne integritete, kjer varujemo živahna jedra po meri ljudi in učinkovite dostope po meri gospodarstva. Z lahkotno mobilnostjo premoščamo vse razdalje*«.

Predlog vizije št. 1: »*Z razvojem sodobne prometne infrastrukture do zagotavljanja učinkovite in enakopravne dostopnosti za vse občane Novega mesta*«.

Predlog vizije št. 2: »*Celostno načrtovanja prometa v Novem mestu ne bo usmerjeno proti uporabi osebne motorizacije, a bo dodatno vzpodbujalo razvoj trajnostnih prometnih ureditev ter ponudb*.

Predlog vizije št. 3: »*S celostnim prometnim načrtovanjem do sistema, ki bo občanom Novega mesta omogočal hitrejšo in udobnejšo potovanje, z večjim občutkom varnosti, ceneje in z manjšimi vplivi na okolje*«.

NA PODLAGI VSEH DISKUSIJ, POBUD IN GLASOVANJ JE S STRANI ŠIRŠE JAVNOSTI NAJVEČ GLASOV PREJEL PREDLOG VIZIJE ŠT. 3.

Vizija je bila osnova za oblikovanje krovnih strateških ciljev, pri čemer je bila pri oblikovanju ciljev upoštevana tudi vsebina državnih ciljev na področju trajnostne mobilnosti. Cilji so bili prediskutirani na delavnicah z širšo in ožjo skupino ter na javnih razpravah z zainteresirano javnostjo. Ključna področja strateških ciljev so: infrastruktura, multimodalnost, dostopnost oz. povezanost, digitalizacija, promocija ter ozaveščanje, načrtovanje in upravljanje. Vsebina ciljev OCPS je vsebinsko skladna s cilji oz. prizadevanji na nacionalni ravni.

Na osnovi zasnovane vizije razvoja bodočih prometnih ureditev v mestni občini so bili definirani naslednji krovni strateški cilji:

- 1. S POMOČJO NAČRTOVANJA IN UREJANJA PROMETA PO MERI IN POTREBAH LJUDI DO DVIGA PRIVLAČNOSTI JAVNIH POVRŠIN V OBČINI.**
- 2. ZAGOTAVLJANJE UČINKOVITE, ENAKOPRAVNE IN PROMETNO VARNE DOSTOPNOSTI ZA VSE OBČANE.**
- 3. URAVNOTEŽITI POTOVALNE NAVADE PREBIVALCEV V OBČINI.**
- 4. VZPOSTAVITEV PROMOCIJSKIH IN IZOBRAŽEVALNIH AKTIVNOSTI S CILJEM DVIGA INFORMIRANOSTI O PREDNOSTIH TRAJNOSTNE MOBILNOSTI.**
- 5. IZBOLJŠANJE PROMETNE VARNOSTI NA PROMETNEM OMREŽJU, S POUČENJEM V OBMOČJU KRIŽIŠČ.**
- 6. NADALJEVANJE OPTIMIZACIJE SISTEMA PARKIRNIH UREDITEV, KI BO TEMELJIL NA SODOBNIH SMERNICAH TRAJNOSTNEGA NAČRTOVANJA PROMETA.**
- 7. Z IZGRADNJO SKLENJENIH KOLESARSKIH IN PEŠ POVEZAV DO RAZVOJA ATRAKTIVNEGA OMREŽJA ZA PREBIVALCE IN TURISTE.**

Predlog vizije št. 3. kakor tudi vsi definirani krovni strateški cilji, ki so bili usklajeni s pričakovanji javnosti, bodo dokončno preučeni in potrjeni na prihajajoči delavnici s člani ožje delovne skupine odgovorne za spremljanje in izvajanje procesa izdelave Strategije, ki bo predvidoma izvedena v začetku meseca oktober.

PREDNOSTNI IZZIVI, PRILOŽNOSTI IN OPREDELJENE PRIORITETE, KI IZHAJAJO IZ IZDELANE OBŠIRNE ANALIZE OBSTOJEČEGA STANJA PROMETA IN KI BODO PREDSTAVLJALE IZHODIŠČA PRI OBLIKOVANJU CILJNIH VREDNOSTI IN UKREPOV, TOREJ VITALNI DEL KONČNE STRATEGIJE.

Ključni izziv je **povečanje potenciala kolesarjenja, hoje in javnega potniškega prometa**. Na ravni občine bi lahko vsi trije segmenti bili bolj optimalno izkoriščeni, zlasti za potrebe dnevne mobilnosti prebivalcev. To je razvidno iz opravljenih anket in terenskih meritev prometa, saj je **več kot 81 % vseh potovanj opravljenih z osebnim vozilom (kordonsko štetje)**.

Glavni izzivi ležijo tako v nadgradnji privlačne, med seboj fizično in vsebinsko povezane infrastrukture za pešce in kolesarje, v optimizaciji storitev javnega potniškega prometa in v razvoju vzporednih podpornih storitev (npr. urejena in privlačna parkirišča in postajališča za kolesarje, postajališča za potnike v javnem prometu, nadgradnja linij javnega prometa, ipd.).

Strateške priložnosti in prioritete bodočih prometnih ureditev v občini po posamezni zvrsti prometa.

Peš in kolesarski promet

- Nadaljnja **nadgradnja** usklajenega pristopa k urejanju **obstoječe infrastrukture za pešce in kolesarje** (npr. označevanje in urejanje varnih poti in prehodov, nadgradnja sistema izposoje koles z širitvijo mreže postajališč, optimalnejša povezljivost z javnim prometom,...).
- Nadaljnje **dograjevanje omrežja peš in kolesarskih povezav** (npr. zagotavljanje zveznosti površin znotraj Novega mesta ter pri navezavi mesta z zalednimi naselji in sosednjimi občinami, odprava ozkih grl, zmanjševanje števila konfliktnih območij oz. lokacij pri prehajanjih iz ene prometne površine na drugo,...).
- **Prilagojenost peš infrastrukture osebam z zmanjšano mobilnostjo** (npr. odpravljanje arhitekturnih ovir na njihovih vsakodnevnih poteh, umeščanje klančin in držal z namenom zagotavljanja enakopravne dostopnosti do objektov javnega pomena,...).
- **Nadgradnja vzporedne podporne infrastrukture** za kolesarje in pešce (npr. kolesarska parkirišča in postajališča, arhitekturno in ambientalno opremljanje površin za pešce in kolesarje s sodobno urbano, informativno in drugo podporno opremo,...).

Javni potniški promet

- **Obstoječe linije javnega mestnega potniškega prometa, bi lahko bile bolj optimizirane** (npr. bolj prilagojene potrebam prebivalcev in obiskovalcev, boljša in predvsem enakopravna dostopnost in povezanost mesta z zaledjem občine, z zagotovljenim preglednim sistemom linij, oblikovanje enotnih cenovnih tarif po načelu za vse občane in obiskovalce enako,...).
- **Prometni sistemi javnega potniškega prometa med seboj niso integrirani** (npr. uskladitev voznih redov avtobusnega in železniškega prometa ter mestnega in medkrajevnega prometa).
- **Premalo izkoriščen potencial železnice glede na število železniških postajališč na območju občine** (npr. skrajšanje potovalnega časa pri potovanju v Ljubljano na račun zagotavljanja direktnih linij s čim manjšim številom postankov na vmesnih postajališčih, spodbujanje kombiniranih potovanj vlak – kolo, vključitev železniške postaje in ostalih postajališč v sistem izposoje koles GoNM, umestitev pokritih kolesarskih parkirišč opremljenih s polnilnimi postajami z možnostjo dolgotrajnega in varnega parkiranja koles pri postaji in ostalih postajališčih,...).
- **Nadgradnja storitve prevoza na poziv »Prostofer«** (npr. zmanjševanje prevozne revščine na račun povečanja fleksibilnosti in operativnosti storitve, vzpostavitev systemskega nadzora nad storitvijo z namenom odprave zlorab, oblikovanje dodatnih starostnih razredov prebivalstva, ki bo upravičena do koriščenja storitve kot so npr. brezposelni in tudi prebivalci starosti pod 65 let, ki prejemajo invalidsko, predčasno ali vdovsko pokojnino,...).

Osebni motorni promet

- Izrazito visoka stopnja motorizacije in visoke prometne obremenitve na določenih območjih.
- Mogoča **nadgradnja parkirne politike**, ki predstavlja »močno« orodje za uravnavanje (zniževanje) količine motornega prometa, predvsem v strogem občinskem središču.
- **Enakomerno porazdeliti motorni promet skozi središča naselij** (npr. izgradnja dodatnih cestnih povezav z mostovi čez reko Krka, izgradnja obvoznih cest, uvedba območij omejene hitrosti, vzpostavitev ukrepov za umirjanje prometa,...).
- **Optimizacija polnilne infrastrukture na zaznano povečano e-mobilnost.**

Celostno prometno načrtovanje

- Mogoče je **izboljšati usklajenost načrtovanja prometne politike** na različnih ravneh (lokalni, regionalni in državni).
- Uvedba **informacijsko-telekomunikacijskih rešitev za prometne uporabnike** (predvsem v obliki aplikacij na pametnih telefonih).
- Nadgradnja **povezanosti z bližnjimi občinami** na temo mobilnosti (npr. redna srečanja in medsebojno obveščanje, sodelovanje z Regijskim centrom mobilnosti za Jugovzhodno Slovenijo,...).
- **Izvajanje rednega monitoringa** in analize podatkov na področju mobilnosti.
- **Več izobraževanj, delavnic in drugih promocijskih dogodkov za različne ciljne in starostne skupine prebivalstva** na temo trajnostne mobilnosti.

IZGLASOVANA VIZIJA, OBLIKOVANI KROVNI STRATEŠKI CILJI TER OPREDELJENE PRIORITETE UKREPANJA PO POSAMEZNI ZVRSTI PROMETA SOVPADAJO S TEMATIKO EVROPSKEGA TEDNA MOBILNOSTI ZA LETO 2024

Izglasovana vizija razvoja bodočih prometnih ureditev, oblikovani krovni strateški cilji in opredeljene prioritete ukrepanja, iz katerih bodo oblikovane ciljne vrednosti in končni ukrepi za vsako vrsto prometa posebej, sovpadajo s tematiko Evropskega tedna mobilnosti, katerega tema v letošnjem letu je **»Udoben javni prostor – za vse«**. Krovna cilja letošnjega tedna mobilnosti sta *»Izboljšanje kakovosti bivalnega okolja v mestih in spodbujanje oblikovanja infrastrukture po meri ljudi«* in *»Omogočanje uporabe čistejših načinov prevoza in spodbujanje spremembe potovalnih navad z zagotovitvijo primerne sklenjene mreže za kolesarje in pešce in drugih pogojev za trajnostno mobilnost«*.

Mestna občina Novo mesto z izdelavo Občinske celostne prometne strategije in s svojim aktivnim sodelovanjem v tednu mobilnosti tako sledi skupnim Evropskim trendom in usmeritvam na področju urejanja prometa ter mobilnosti in za svoje občane vzpostavlja ustrezne, predvsem pa kvalitetne pogoje za bivanje.

Več o Evropskem tednu mobilnosti za leto 2024:

https://www.sptm.si/application/files/3417/2439/9119/SL_2024_EMW_Thematic_Guidelines.pdf

Za več informacij smo vam na razpolago na spodaj navedenih kontaktih.

Mestna občina Novo mesto
Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto

Spletna stran: <https://www.novomesto.si/>
Tel: +386 (0)7 39 39 218 (Klemen Beličič)

Lineal d. o. o. Maribor
Jezdarska ulica 3
2000 Maribor

Spletna stran: <http://www.lineal.si/>
Tel: +386 (0)2 429 27 43 (Zlatko Mesarič)

Elektronska pošta: klemen.belicic@novomesto.si

Elektronska pošta: zlatko.mesaric@lineal.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE,
PODNEBJE IN ENERGIJO

Sofinancira
Evropska unija

